

VALTAKUNNANSYÖTTÄJÄNVIRASTO

Syyteasiainyksikkö

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
oikeusministerio@om.fi

LAUSUNTO

3.6.2011

Dnro 34/62/11

1 (2)

Lausuntopyyntö 20.4.2011 (OM 9/41/2010)

VESILIIKENNEJUOPUMUKSEN PROMILLERAJAA KOSKEVA TYÖRYHMÄMIETINTÖ

Oikeusministeriö asetti 24.8.2010 työryhmän, jonka tehtävänä oli pohtia rikoslain 23 luvun vesiliikennejuopumusta koskevan kriminalisoinnin muutostarvetta sekä muita keinoja puuttua vesiliikennejuopumuksiin ja -turvallisuuteen. Työryhmässä oli edustaja myös syyttäjälaitoksesta. Työryhmä antoi mietintönsä 25.3.2011 (OM:n julkaisusarja mietintöjä ja lausuntoja 16/2011).

Pyydettyinä lausuntonaan Valtakunnansyyttäjänvirasto esittää seuraavaa:

Työryhmä ehdottaa rikoslain 23 luvun 5 §:n vesiliikennejuopumusta koskevaa säännöstä muutettavaksi siten, että jatkossa vesiliikennejuopumuksesta tuomittaisiin myös se, joka ohjailee ammattimaisessa vesiliikenteessä alusta tai toimii tällaisessa aluksessa sen kulun turvallisuuden olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa. Edelleen työryhmä esittää rikoslain 23 luvun 5 §:n soutuveneisiin rinnastettavien ja siten rangaistusvastuun ulkopuolelle jäävien vesikulkuneuvojen määritelmään muutosta, jonka tarkoituksena olisi, että suuret ja nopeat purjeellat eivät enää jatkossa olisi vastuuvapauden piirissä.

Työryhmä on pohtinut myös vesiliikennejuopumuksen promillerajan yleistä laskemista ja nollatoleranssia huumausaineiden suhteen. Työryhmässä on esitetty näkökantoja näiden puolesta ja niitä vastaan. Työryhmän enemmistön mukaan sen työssä ei ole tullut esille erityistä käytännön perustetta laskea vesiliikennejuopumuksen yleistä promillerajaa. Tältä osin mietintöön on jätetty kaksi eriävää mielipidettä. Huumausaineiden nollatoleranssin osalta työryhmä toteaa, että asia voidaan jättää harkittavaksi lausuntokierroksella saadun palautteen yhteydessä.

Valtakunnansyyttäjänvirasto pitää työryhmän ehdotusta laskea vesiliikennejuopumuksen promillerajaa ammattimaisessa vesiliikenteessä

perusteltuna. Ammattiliikenteen ohjaajille voidaan asettaa tiukemmat promillerajat kuin virkistyskäytössä olevien alusten tai veneiden ohjaajille, koska ammattiliikenteessä käytetään yleensä isompia aluksia tai veneitä tai kuljetetaan ulkopuolisia henkilöitä. Ammattimaisessa veneliikenteessä myös vastuukysymykset sekä velvollisuus huolehtia ja vastata toisen turvallisuudesta korostuvat virkistyskäyttöön verrattuna.

Muiden kuin ammattimaisessa vesiliikenteessä käytettävien alusten osalta Valtakunnansyyttäjänvirasto toteaa työryhmän tehneen perusteellista työtä sekä selvittäneen ja harkinneen eri vaihtoehtoja huolellisesti. Kuolemaan johtaneissa vesiliikenneonnettomuuksissa on useimmissa tapauksissa kyse selvästi rangaistavuuden rajan ylittäneestä, yli kahden promillen humalatilasta. Näihin tapauksiin promillerajan laskeamisella ei lähtökohtaisesti olisi vaikutusta. Vesiliikenteen turvallisuuteen voidaan vaikuttaa muillakin tavoin kuin vesiliikennejuopumuksen promillerajaa alentamalla. Kun promillerajan laskemista muun kuin ammattiliikenteen osalta ei näyttäisi puoltavan mikään muu peruste kuin viestintä antaminen siitä, etteivät alkoholi ja vesiliikenne kuulu yhteen ja tiukennetun lainsäädännön suurempi ennalta estävä vaikutus, ei lain tiukentamisella tältä osin olisi odotettavissa todellisia käytännön vaikutuksia.

Työryhmä on mietinnössään kiinnittänyt huomiota myös veneilyn ja vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseen muilla keinoilla kuin promillerajaa laskemalla ja rangaistuksia koventamalla. Tältä osin Valtakunnansyyttäjänvirasto kannattaa asian valmistelun jatkamista.

Apulaisvaltakunnansyyttäjä

Jorma Kalske

Valtionsyyttäjä

Jukka-Mikko Hämäläinen